

**BIJDRAGEN COMMISSIE SAMENLEVING NAAR AANLEIDING VAN DE BESPREKING VAN DE NOTA  
'KADERSTELLING GEMEENTELIJKE VRAAG BASISINFRASTRUCTUUR SOCIAAL DOMEIN 2016-2020'  
(2015/68952)**

De nota Kaderstelling gemeentelijke vraag basisinfrastructuur sociaal domein 2016-2020 is op 9 april 2015 besproken in de commissie Samenleving. De commissie heeft verzocht het voorstel aan te passen. De leden van de commissie zijn in de gelegenheid gesteld hun bijdrage aan, en op- en aanmerkingen over het voorstel aan te leveren. Er zijn bijdragen ontvangen van de PvdA, D66, CU en SP. In deze bijlage wordt ingegaan op deze bijdragen. Hieronder is de bijdrage (cursief) verkort opgenomen. De volledige reacties zijn aan het einde van deze notitie opgenomen.

*-De PvdA stelt voor in de beslispunten de hoofdkaders expliciet te benoemen.  
Dit is in de nota verwerkt.*

*-De PvdA stelt voor in de nota op te nemen hoe omgegaan wordt met veranderingen in de afspraken.  
Dit is in de nota verwerkt.*

*-De PvdA stelt voor 'preventie' en 'samenwerking' te verbinden met de doelstellingen van de gemeentelijke dienstverlening.*

Dit wordt niet overgenomen in de nota. Er worden op basis van deze kaders subsidieafspraken gemaakt met organisaties in de stad; er is geen sprake van directe dienstverlening door de gemeente. De organisaties zorgen er voor dat bij de uitvoering van de afspraken eigen kracht van de burger en tevredenheid over de prestaties geborgd zijn. Preventie maakt hier onderdeel van uit. In de brief waarmee de gemeentelijke vraag aan de organisaties wordt verstuurd wordt, net als in de vorige periode, een passage opgenomen over samenwerking. Samenwerking zal overigens niet afgedwongen worden, maar de prestatieplannen zullen ook beoordeeld worden op het gebruik van mogelijkheden tot samenwerking.

*-D66 stelt dat er geen producten moeten worden benoemd in de kaderstelling.*

Wij hebben gewerkt vanuit dit principe, maar ontkomen niet aan het benoemen van een product in een aantal specifieke gevallen. Een peuterspeelzaal is voorwaardelijk voor het uitvoeren van VVE. De inzet van combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches is noodzakelijk in verband met financiering. Het sportstimuleringsfonds, sociaal wijkteam, buuv, sroi, en cjk zijn door de gemeente(raad) in beleid vastgelegd instrumenten en producten. Wellicht dat een aantal hiervan in de verdere toekomst niet meer als product hoeven worden opgenomen, maar nu heeft de gemeente zich, met partners vastgelegd hierop en is vermelding in de Kaderstelling juist.

*-De PvdA stelt voor een aantal toevoegingen te doen bij het doel 1.3.1. over de sociaal wijkteams.*

De voorgestelde toevoegingen gaan over het optimaliseren van werkwijze c.q. de methodiek van het sociaal wijkteam. De genoemde punten zijn interessant om verder te bespreken en implementeren, maar zijn geen doelstelling op zich. Wij stellen voor om deze punten mee te nemen in het in de matrix genoemde onderzoek naar indicatoren.

*-De CU stelt dat de belangrijkste indicatoren in de matrix moeten staan en dat bij het ontbreken hiervan dit gemotiveerd moet worden en aangegeven moet worden hoe de prestatie wordt gemonitord.*

*-De SP vindt de huidige indicatoren onduidelijk en vraagt deze verder te concretiseren om daadwerkelijk een meetinstrument te hebben om inzicht te verkrijgen of organisaties doelstellingen behalen.*

*-D66 stelt dat er meer gebruik mag worden gemaakt van Smart-subdoelstellingen en kwalitatieve effecten.*

*- De PvdA vraagt de resultaatindicatoren nog eens goed te bekijken.*

Het streven is uiteraard doelstellingen smart te formuleren. Binnen het sociaal domein blijft dit echter voor veel onderwerpen een grote uitdaging. De indicatoren die in de Kaderstelling zijn opgenomen zijn indicatoren die iets zeggen over het bereiken van de opgenomen doelen/effecten. Een bijdrage aan het bereiken hiervan komt van veel verschillende kanten, zeker niet alleen door inzet van de gesubsidieerde organisaties. Rijksbeleid, economische omstandigheden, maatschappelijke ontwikkelingen, initiatieven van anderen, gemeentelijk beleid, dit alles speelt hierin een rol. De gemeente is beperkt in de mogelijkheden dit te meten, het meest geschikte instrument hiervoor is het Omnibusonderzoek en dit kent zijn beperkingen in omvang om deelname niet te ontmoedigen. Wij blijven op zoek naar goede indicatoren en doen hier ook onderzoek naar, bijvoorbeeld bij het sociaal wijkteam, maar ook door deel te nemen aan een proeftuin daarover. Wij zullen bij de jaarlijkse voortgangsrapportage waar mogelijk de indicatoren verder aanvullen, op basis van onze ervaringen en ervaringen uit het land.

Met de organisaties zelf worden prestatieafspraken gemaakt, maar worden ook resultaatindicatoren afgesproken. Deze zijn niet opgenomen in de matrix. Resultaatindicatoren gaan over het resultaat dat de inzet van die specifieke organisatie heeft, bijvoorbeeld of de eenzaamheid van de deelnemers van een ontmoetingsactiviteit is afgenomen. Prestatieafspraken en resultaten komen terug in de voortgangsgesprekken met en verantwoordingen van de organisaties. Daarbij is ruimte om te vertellen en kan gebruik worden gemaakt van klanttevredenheidsonderzoek. Bij een afhankelijkheidsrelatie zal de onafhankelijkheid daarvan gewaarborgd moeten zijn.

*-De PvdA stelt voor beleidsdoelen enigszins anders te formuleren, bijvoorbeeld 'Meer ontwikkelkansen jeugd' in 'Ontwikkelkansen voor jeugd'.*

De nu opgenomen doelen staan in de Programmabegroting 2015-2019. Om de aansluiting tussen de Programmabegroting en de Kaderstelling te behouden worden de teksten niet aangepast.

*-D66 stelt bij 1.1.1 bij 'Meer ontwikkelkansen voor kinderen' dat deze doelstelling te breed geformuleerd is. De vermelding van peuterspeelzalen als product kan vervangen worden door een kwaliteitseis VVE.*

De doelstelling is dat alle jongeren participeren. Het gaat om ontwikkelkansen zowel in het onderwijs als in de vrije tijd (sociaal/emotionele vaardigheden en educatieve vaardigheden). Het beleid is gericht op diverse terreinen. In het onderwijs is er sprake van een groot scala aan voorzieningen en activiteiten, waaronder voor en vroegschoolse educatie (taalontwikkeling) en voortijdig schoolverlaters. Bij vrije tijd is er sprake van sport-, cultuur en andere vrijetijdsactiviteiten (wijkgericht, stedelijke en ambulante jongerenwerk). Doelgroep is die jeugd die niet vanzelfsprekend hieraan deelnemen. Zo worden jongeren voorbereid op participatie in de samenleving. Wij zijn het een met het voorstel van D66 de vermelding van peuterspeelzalen als product te vervangen door een kwaliteitseis VVE. Dit is met een kleine aanpassing verwerkt.

*-De PvdA stelt voor bij 1.1.1 de doelstelling 'In brede scholen worden op buurtniveau activiteiten aangeboden' want dit is een middel. D66 vraagt wat het doel is.*

*-De CU en D66 stellen dat de indicator hier niet passend is bij het doel.*

De gemeente faciliteert brede schoolontwikkeling in de vorm van 'school in de wijk' waarbij op buurtniveau activiteiten worden aangeboden, tijdens, tussen en na schooltijd. De brede school is inderdaad een middel om te komen tot ontwikkelkansen van kinderen. Deze zal als zodanig worden opgenomen in de tekst.

Er is sprake van een veelzijdig en educatief programma aanvullend op het al bestaande aanbod in de wijk/buurt. Belangrijk onderdeel van de plannen zijn de volgende drie pijlers: pedagogisch beleid, ouderbetrokkenheid en samenwerking/samenhang tussen bestaande organisaties.

*-De CU vraagt bij 1.1.1 wat met de doelstelling 'Jongeren zetten zich in voor de samenleving' bedoeld wordt.*

Er is sprake van vraaggericht jongerenwerk (uitgevoerd door de welzijnsorganisaties) en activiteiten die door de jongeren zelf ontwikkeld en georganiseerd worden, zoals het project jongeren en vrijwillige inzet (de opvolger van de maatschappelijk stages) en het jeugdinitiatieven-fonds 'In Haarlem kan alles' van stichting Stad. Onderzocht wordt hoe de mening van jongeren duidelijk in beeld kan worden gebracht bijvoorbeeld via Digi-panel en Omnibus.

*-D66 stelt bij 1.1.1 bij de doelstelling 'Alle jongeren doen mee in de maatschappij' dat deze te breed is geformuleerd, de focus ontbreekt.*

*-De CU en D66 missen hier een indicator.*

*-D66 vindt de 'doorverwijzing' een hulpmiddel, geen kwaliteitseis.*

Doel is om zoveel mogelijk jongeren hun schoolloopbaan te laten afsluiten met een startkwalificatie (diploma op minimaal Havo of MBO niveau 2). Daarmee hebben jongeren immers een betere kans op duurzaam werk. Het streven is dan ook om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) met 30% t.o.v. het peiljaar 2011-2012 te verminderen. Hierbij gaat het om een regionale aanpak.

Voor de gemeente Haarlem gaat het om de doelstelling van 250 jongeren minder VSV-er te laten zijn in 2015 ten opzichte van 452 in 2011-2012.

Doorverwijzing is inderdaad een hulpmiddel. Door professionals van de basisinfrastructuur structureel en doorlopend samen te laten werken en hieraan kwaliteitseisen te verbinden, worden vragen en problemen van jongeren direct en adequaat geadresseerd.

*-D66 en de CU vragen bij 1.1.1 bij de doelstelling 'Een veilige en stimulerende omgeving voor jongeren' naar de indicator (tevredenheid over voorzieningen voor jongeren in de buurt): Richt deze zich op alle Haarlemmers? De CU stelt voor de tevredenheid van de (oudere) jongeren zelf te meten. Alle volwassen inwoners hebben -al dan niet direct- te maken met jeugd en hun voorzieningen. Hun mening is daarom relevant. Door een integrale aanpak jongerenwerk wordt gewerkt aan een verhoging van de tevredenheidsscore.*

*-De PvdA vraagt of bij 1.1.1 de doelstelling 'Preventie ... om (dreigende) ontsporing van jeugdigen te voorkomen' expliciet genoemd moet worden of dat deze past bij preventie in het algemeen.*

*-De CU vraagt hier of er cijfers zijn over het aantal jongeren dat per jaar ontspoord.*

Preventie is binnen de basisinfrastructuur een wezenlijk onderdeel om beroep op zorg en ondersteuning te voorkomen en die zin onderdeel van de meeste doelstellingen. De aparte doelstelling 'Preventie ... om (dreigende) ontsporing van jeugdigen te voorkomen' benoemen wij hier apart op als extra focus voor deze doelgroep.

Op dit moment kan nog geen indicator genoemd worden.

*-D66 vraagt bij 1.1.3 'Meer Haarlemmers sporten of bewegen regelmatig...' dit meer te concretiseren. De doelstelling is ook teveel ingevuld op activiteitsniveau.*

*-De CU vraagt hier naar de effectiviteit van 'stimuleringsactiviteiten'.*

Met regelmatig sporten wordt bedoeld: percentage Haarlemmers boven de 15 jaar dat minstens 1 x per 2 weken sport. Dit vullen we aan in de matrix. We stimuleren dat alle Haarlemmers sporten. Met het Omnibuseronderzoek worden alleen aan Haarlemmers boven de 15 jaar bevraagd. Wij hebben twee indicatoren (voor ouderen en voor jeugd) toegevoegd in de matrix.

Sporten is goed voor iedereen. Wij hebben specifiek de positieve kracht van sport willen noemen voor de gezondheid en participatie. Sociale cohesie kan hierbij nog worden toegevoegd.

De activiteiten worden met kennis en kunde door de aanbieder zelf ingezet.

*-De CU vindt bij 1.1.4 onduidelijk wat verstaan wordt onder 'vitale sportverenigingen' en stelt voor dit te splitsen in vrijwilligerswerk en samenwerking met maatschappelijke partners om de verenigingen vitaal te houden, waarbij vrijwilligerswerk prioriteit heeft.*

Uiteraard willen we dat sportverenigingen gezond zijn. Daarom voegen wij een subdoelstelling toe: Sportverenigingen worden ondersteund met kennis en advies. De kwaliteitseis/product 'Verenigingsondersteuning om vrijwilligerswerk in de sport veilig en goed georganiseerd plaats te laten vinden' sluit hierbij aan.

Cijfers over het aantal Haarlemmers betrokken bij sportverenigingen zijn alleen tegenbetaling beschikbaar (bonden/NOC\*NSF).

Daarnaast willen wij dat sportverenigingen zich ontwikkelen naar verenigingen die een bredere maatschappelijke rol vervullen, vooral in de uren dat een sportaccommodatie of een sportkantine niet wordt gebruikt; waarbij langdurig werkzoekenden zijn werkzaam bij sportverenigingen, waar scholen stageplekken vinden, waar eenzame ouderen een ontmoetingsplek vinden, waar kantines van sportverenigingen dienen als buurthuis en waar verbindingen zijn gemaakt met andere terreinen zoals zorg, cultuur en welzijn. De sportvereniging vervult een verbindende rol in de wijk. De sportvereniging versterkt hiermee zichzelf én levert een maatschappelijke bijdrage aan de samenleving. Sportverenigingen die de bredere maatschappelijke rol willen oppakken, worden gefaciliteerd met verenigingsondersteuning en de inzet van buurtsportcoaches. Het aantal maatschappelijke, vitale sportvereniging is een goede indicator.

De suggestie om het maatschappelijke belang van verenigingen te meten, bijvoorbeeld het aantal samenwerkingen dat zowel incidenteel als duurzaam tot stand komt registreren, nemen we mee. Het is nu nog niet zeker of dit te gebruiken is.

*-De PvdA stelt voor bij 1.2.1. de doelstelling 'passend aanbod aan activiteiten' te vervangen door: Activiteiten sluiten aan bij de behoeften in de wijk en maken maximaal gebruik van de capaciteiten van inwoners.*

*-De CU stelt hier dat de indicator verkeerd is en dat hier geografische informatie ontbreekt.*

Het voorstel van de PvdA is overgenomen.

De indicator meet tevredenheid over ontmoetingsruimten in het algemeen, dus ook die van andere dan de gesubsidieerde organisaties. De tevredenheid over activiteiten wordt meegenomen in de afspraken en verantwoording van afzonderlijke organisaties. Er is op dit moment geen statistisch betrouwbare informatie beschikbaar op wijkniveau over de tevredenheid van ontmoetingsruimte.

*-De PvdA en D66 vragen bij 1.2.1. toelichting op 'Volwassenen en ouderen nemen hun verantwoordelijkheid, zodanig dat hun huisvesting geschikt is om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen'.*

*-De CU stelt dat de indicator bij deze doelstelling lastig is omdat deze een mening meet.*

Met het nemen van verantwoordelijkheid wordt bedoeld dat mensen zelf actie ondernemen om tijdig te verhuizen of hun woning aan te passen, voordat door ouderdom of beperking zelfstandig wonen in de huidige huisvesting niet meer of alleen nog met veel ondersteuning en aanpassingen mogelijk is.

Het is aannemelijk dat als meer mensen zich verantwoordelijk voelen, ook het percentage hoger zal zijn dat daadwerkelijk de verantwoordelijkheid neemt. Andere indicatoren voor dit doel komen wellicht uit het programma 'wonen en zorg' dat in voorbereiding is en kunnen op een later moment worden toegevoegd. De doelgroep is iedere Haarlemmer.

*-De PvdA stelt dat bij de indicator over discriminatie behalve naar cultuurverschillen ook naar LHBT-discriminatie moet worden gekeken. Ook D66 vraagt naar de reikwijdte.*

*-De CU stelt dat de indicator scherper kan.*

De opgenomen indicator komt uit de Programmabegroting en het is niet gewenst deze te wijzigen, omdat er dan geen vergelijking met voorgaande jaren meer mogelijk is.

Via het Digipanel wordt gevraagd naar LHBT-discriminatie maar dit is geen jaarlijkse meting. De CU stelt voor het aantal discriminatieklachten bij het Bureau Discriminatiezaken op te nemen. Dit voegen wij toe, met de opmerking dat het werkelijke aantal discriminatiezaken hoger is dan het

aantal ingediende klachten. In die zin is een stijging van het aantal klachten een goede zaak, omdat daaruit blijkt dat de bereidheid het aan te kaarten vergroot. Wij nemen geen streefwaarde op, maar gebruiken het aantal klachten om ontwikkelingen te volgen.

*-D66 stelt bij 1.2.1 'Haarlemmers met een beperking zijn zoveel mogelijk zelfredzaam' dat de indicator onhandig geformuleerd is.*

Dit is een indicator uit de Programmabegroting: 'percentage Haarlemmers dat zichzelf volledig zelfredzaam beschouwt (geen hulp nodig)'. Deze formulering is nu overgenomen in de matrix.

*-De CU en D66 vragen bij 1.2.2. 'vrijwillige inzet is voldoende divers' wat met deze doelstelling bedoeld wordt.*

*-De PvdA stelt voor deze te laten vervallen, als bij de algemene doelstelling een indicator kan worden toegevoegd over de diversiteit van de vrijwilliger.*

Met diversiteit van vrijwillige inzet wordt bedoeld dat dit door jong en oud, ongeacht de achtergrond of herkomst en op veel verschillende manieren wordt gedaan. Ook hier onderzoeken wij of een goede indicator beschikbaar is of komt. Tot die tijd handhaven we de aparte doelstelling.

*-De CU stelt bij 1.2.2 dat bij het doel 'vrijwillige inzet zodanig dat netwerken worden versterkt' de indicator 'aantal matches via BUUV' niet de juiste is.*

*-D66 stelt dat de doelstelling toegeschreven lijkt naar het product en de aanbieders.*

Eén van de sterke punten van BUUV is de wederkerigheid: Een BUUV kan tegelijkertijd iets vragen als iets aanbieden wat de wederkerigheid bevordert. De sociaal-makelaar vervult hierin tevens een grote rol. Wederkerigheid versterkt ook het ontstaan van nieuwe sociale netwerken. Het is daarmee een goede indicator. In 2014 waren er 2.100 matches, het streven is in 2019 4.500 matches te hebben. Uiteraard zetten ook veel Haarlemmers zich vrijwillig in buiten BUUV. Dat wordt via het Omnibusonderzoek gemeten (% Haarlemmers) en deze indicator is ook opgenomen. BUUV is niet de enige methode waarmee via vrijwillige inzet netwerken worden versterkt. Ook voor andere methoden is ruimte.

*-De CU stelt bij 1.2.2 dat bij de doelstelling 'meer vrijwilligers in de zorg' een indicator in het Omnibusonderzoek op te nemen.*

*-D66 stelt dat zorgprofessionals niet zullen meewerken aan het verminderen van hun door de inzet van vrijwilligers.*

Zoals eerder aangegeven zijn de mogelijkheden van het Omnibusonderzoek beperkt. Wij werken momenteel aan een plan van aanpak voor versterking van vrijwillige inzet, met een focus op vrijwillige inzet in de zorg. Wij onderzoeken daarbij de mogelijkheden voor een goede indicator. De mogelijkheden aanspraak te maken op zorg zijn verminderd ten opzichte van een aantal jaren geleden. De inzet van zorgvrijwilligers kan bijdragen dat ondanks minder aanspraak op zorg, de zorg zo veel mogelijk tegemoet komt aan de behoefte van de zorgvrager.

*-De CU stelt bij 1.2.4 'minder gezondheidsverschillen' dat het ook gerealiseerd wordt als gezonde groepen minder gezond worden en vraagt waarom het gebruik van alcohol en drugs onder de jeugd niet als subdoel benoemd worden.*

*-D66 vraagt op welke groepen gedoeld wordt en hoeveel verschil er mag zijn. D66 stelt ook dat het verband tussen de doelstelling 'stimuleren gezonde leefstijl' en de indicator 'door gezondheid beperkt in de dagelijkse bezigheden' niet per definitie gelinkt zijn.*

Uiteraard is het streven gezondheidsachterstanden te verminderen. De doelstelling is op deze wijze opgenomen in de Programmabegroting en in verband met de aansluiting tussen deze kaderstelling en de begroting is het niet gewenst deze te wijzigen.

De suggestie de aandachtsgebieden alcohol, drugs en overgewicht als doel op te nemen hebben wij verwerkt. Indicatoren hiervoor zouden uit GGD-onderzoeken kunnen worden overgenomen, maar

deze onderzoeken worden maar eens in de vier jaar afgenomen. We onderzoeken andere mogelijke indicatoren.

De gezondheidsverschillen tussen mensen met verschillende sociaal-economische statussen (ses) willen wij verkleinen. Mensen met een lagere ses leven korter en hebben een groter deel van hun leven gezondheidsproblemen. Deze verschillen zullen echter niet volledig uit te bannen zijn. Het klopt dat het genoemde doel en de indicator niet oorzakelijk met elkaar verbonden kunnen worden, maar het geeft wel een indicatie over gezonde leefstijl.

*-De CU vraagt bij 3.3.1 'Haarlemmers met schulden' of daar indicatoren voor beschikbaar zijn. Dat is nog niet het geval, ook hier onderzoeken wij de mogelijkheden.*

*-De CU vraagt bij 3.3.2 'Haarlemmers met een minimuminkomen worden zelfredzamer' om een betere indicator dan het aantal Haarlemmers met een Haarlempas.*

*-D66 vraagt naar het huidige aantal Haarlempassen.*

De doelstelling waarbij deze indicator is opgenomen is het bevorderen van maatschappelijke participatie van Haarlemmers met een minimuminkomen en is in die zin passend. Binnen dit onderdeel is dit doel het enige waarvoor met een subsidierelatie wordt gewerkt. Het huidige aantal Haarlempassen is 4.986 (2013), het streven is 5.500 in 2019.

*-De CU vraagt bij 6.3.1. 'Burenoverlast' of hier een positieve indicator mogelijk is: het aantal mensen met goede burenccontacten.*

In het Omnibusonderzoek wordt het kencijfer sociale kwaliteit gemeten (opgenomen in 1.2.1). Daarin zijn onder meer de stellingen opgenomen dat mensen in hun buurt op een prettige manier met elkaar omgaan en zich thuis voelen.

*-De CU stelt dat nog eens kritisch naar de aandachtsgebieden moet worden gekeken. En andersom: hoe wordt voorkomen dat nieuwe aandachtsgebieden ontstaan.*

Bij het opnemen van gebiedsgerichte gegevens is nu gebruik gemaakt van de gebiedsprogramma's. Voor andere indicatoren geldt dat de omvang van het (Omnibus)onderzoek niet altijd groot genoeg is om per wijk of buurt betrouwbare cijfers te verkrijgen. Maar ook hier onderzoeken wij de mogelijkheden dit beter vorm te geven. Op basis van de beschikbare statistische gegevens en de buurtmonitor van de afdeling DIA wordt de staat van de wijken in Haarlem gemonitord, mocht dit tot nieuwe aandachtsgebieden leiden wordt dat opgenomen.

## Opmerkingen PvdA bij Kaderstelling gemeentelijke vraag basisinfrastructuur sociaal domein 2016-2020

### Algemeen

Eerst een algemeen punt, dat niet alleen raakt aan dit stuk. We willen graag in de beslispunten van de raad de hoofdkaders expliciet benoemd hebben. Hiermee wordt ook in de beslissing duidelijker waarover we een besluit hebben genomen en wordt het eenvoudiger om beslissingen te amenderen.

Dus bijvoorbeeld:

- De kaders voor de gemeentelijke vraag basisinfrastructuur sociaal domein 2016 tot 2020 met de doelen- en effectenmatrix vast te stellen, met als aandachtspunten:
  - o Ontwikkelkansen voor jeugd
  - o Haarlemmers sporten of bewegen regelmatig
  - o Vitale Sportverenigingen
  - o Versterking sociale netwerken
  - o Versterking vrijwillige inzet
  - o Ondersteuning aan mantelzorgers
  - o Minder gezondheidsverschillen
  - o Ondersteuning kwetsbare Haarlemmers en Haarlemse gezinnen
  - o Preventief advies en ondersteuning
  - o Clientondersteuning voor integrale zorg en dienstverlening
  - o Duurzame economische en financiële zelfredzaamheid voor Haarlemmers met schulden
  - o Zelfredzaamheid van Haarlemmers met een minimuminkomen

### Vervolgproces

In het stuk (en dus ook in de beslispunten) willen we terugzien hoe we omgaan met veranderingen in de afspraken. We stellen deze kaders voor 2016 tot 2020 vast, maar tegelijk geven we aan dat ze niet in beton zijn gegoten. Hoe gaan we daar in de praktijk mee om?

Mijn voorstel is om elk jaar een rapportage te ontvangen, op basis waarvan we de kaders (licht) kunnen wijzigen. Het college doet daartoe ook een voorstel, op basis van gesprekken met de aanbieders. Zo kunnen we elk jaar bijsturen en kunnen we ook de ruimte voor veranderingen en innovatie borgen. Dit zou ik graag expliciet in de beslispunten zien terugkomen:

- Elk jaar een voortgangsrapportage te ontvangen
- Bij de voortgangsrapportage te besluiten over bijstelling van de doelen- en effectenmatrix.

### Samenwerking en vermindering bureaucratie

Samenwerking tussen de organisaties en vergroting van de aandacht voor preventie is belangrijk. Het is in deze kaders opgenomen onder Clientondersteuning. We pleiten voor een koppeling met de doelstellingen in de programmabegroting over dienstverlening. Bijvoorbeeld met beleidsveld 6.1. “burgers (...) worden gefaciliteerd om hun zaken zelf vlot en waar mogelijk in één keer te kunnen regelen, waarbij zij tevreden blijven over de kwaliteit van onze dienstverlening”

In vervolg daarop willen we graag nagaan hoe verbeterde samenwerking kan leiden tot vermindering van de bureaucratie, met name voor Haarlemmers. Met andere woorden: hoe kunnen we het makkelijk maken?

### **Sociaal wijkteams**

Een aantal toevoegingen stel ik voor bij het onderdeel over sociale wijkteams

Het gaat in eerste instantie om het goed bieden van hulp en ondersteuning. Daarbij willen we aandacht voor vier zaken:

1. We willen dat aangegeven wordt hoe de organisaties zelf gaan leren van de ervaringen (van hun deelnemers aan de) sociale wijkteams. Kunnen de 'integrale' vragen bediend worden vanuit de verschillende organisaties.  
➔ Toevoegen: Veranderingen in de eigen organisatie laten voeden door ervaringen met de wijkteams
2. Verder is een van de doelstellingen van de wijkteams om van ingrijpen naar preventie te bewegen. Gebruik maken van wat in de wijk aanwezig is. Daartoe stellen we een extra doelstelling voor.  
➔ Toevoegen: optimale ondersteuning op inzet en ontwikkeling van zelfredzaamheid.
3. Aansluiten bij de leefwereld van Haarlemmers mag van ons een expliciete doelstelling zijn. Anders geformuleerd willen we maximaal gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van de Haarlemmers zelf en van hun omgeving.  
➔ Toevoegen: aansluiting bij oplossingen die Haarlemmers zelf suggereren
4. Tot slot een doelstelling die we graag een kans willen geven. In bijvoorbeeld Eindhoven wordt aan vragers van ondersteuning ook altijd de vraag gesteld 'Wat kunt u zelf voor uw buurt betekenen'. Niet als 'protocolvraag', maar wel om de verbinding met de buurt en de wederkerigheid te benadrukken. Daarom zouden we deze doelstelling willen toevoegen.  
➔ Toevoegen: verbinding met versterking vrijwillige inzet / wederkerigheid bij Haarlemmers / Haarlemse gezinnen

**Gedetailleerd commentaar: zie bijlage**

## Bijlage: gedetailleerd commentaar op de doelen- en effectenmatrix.

We stellen de vraag om naar de resultaatindicatoren nog goed te kijken. Verder hebben we ons zoveel mogelijk beperkt tot de hoofdlijn van de doelen.

### **Meer ontwikkelkansen jeugd → Ontwikkelkansen voor jeugd**

Meer ontwikkelkansen van kinderen, zodanig dat zij de eigen vaardigheden en/of talenten zo goed mogelijk benutten.

In de Brede Scholen worden op buurtniveau activiteiten aangeboden. = middel. Zou dit kunnen worden geschrapt als doel?

Jongeren zetten zich in voor de samenleving vanuit hun eigen leefomgeving en bouwen aan hun netwerk.

Alle jongeren doen mee in de maatschappij d.m.v. studie, activiteiten, werk ongeacht hun beperking op het voor hen hoogst haalbare niveau.

Voor alle jeugd is er een veilige en stimulerende leefomgeving (fysiek en sociaal), zodanig dat zij optimale ontwikkelkansen hebben.

Preventie, vroegsignalering en vroegtijdige interventie om (dreigende) ontsporing van jeugdigen te voorkomen. Moet dit expliciet hier worden genoemd of past dat bij preventie algemeen

Gezinnen worden waar nodig ondersteund in de opvoeding

### **Haarlemmers sporten of bewegen regelmatig**

Meer Haarlemmers sporten of bewegen regelmatig, zodanig dat de positieve kracht daarvan zoals gezondheid en participatie, wordt benut.

### **Sportverenigingen blijven vitaal → vitale sportverenigingen**

Sportverenigingen worden gestimuleerd hun maatschappelijke rol in de wijk en de stad in te vullen. Sport heeft een positieve kracht voor mens en buurt.

### **Versterken sociale netwerken → versterking sociale netwerken**

Voldoende sociale samenhang in de wijken en buurten.

Versterken sociale netwerken zodat Haarlemmers elkaar kennen en Bestrijding eenzaamheid en bestreden wordt.

Meer Haarlemmers zijn actief in hun buurt en voor hun buurtgenoten.

Preventie en vroegtijdige signalering zijn geborgd in de wijken.

Er is een passend aanbod aan stedelijke en wijkgerichte activiteiten voor elke leeftijdscategorie. Hier zou ik graag naar kijken: lijkt slecht te passen in het nieuwe welzijn. Zou ik willen formuleren als: Activiteiten sluiten aan bij de behoeften in de wijk en maken maximaal gebruik van de capaciteiten van inwoners.

Haarlemmers met een beperking ((sociaal)psychisch of fysiek) zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en participeren zoveel mogelijk, in de eigen leefomgeving.

Volwassenen en ouderen nemen hun verantwoordelijkheid, zodanig dat hun huisvesting geschikt is om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. Deze doelstelling snap ik niet. 'nemen hun verantwoordelijkheid' zou anders moeten worden omschreven.

Discriminatie wordt bestreden. In de effectindicatoren wordt dit alleen op cultuur gespitst. HLBT-acceptatie zou hier ook onder moeten vallen.

### **Vrijwillige inzet → Versterking vrijwillige inzet**

Vrijwillige inzet blijft onverminderd hoog. Kan aan dit punt niet een specifieke indicator over groepen worden toegevoegd? Dan kan de volgende doelstelling vervallen.

Vrijwillige inzet is voldoende divers.

Haarlemmers zetten zich in voor de samenleving, zodanig dat hun eigen netwerk en dat van anderen wordt versterkt.

Vrijwilligers en professionals in de zorg werken samen zodanig dat de inzet van vrijwilligers toeneemt en van professionals afneemt.

### **Mantelzorgondersteuning → Ondersteuning aan mantelzorgers**

Haarlemmers die mantelzorg verlenen worden gesteund zodat zij niet overbelast raken c.q. blijven.

### **Minder gezondheidsverschillen**

Minder gezondheidsverschillen tussen stadsdelen.

Minder gezondheidsverschillen tussen groepen.

Haarlemmers weten dat gezondheid belangrijk is om zelfredzaam te blijven.

Haarlemmers worden gestimuleerd en gefaciliteerd zo gezond mogelijk te leven.

### **Ondersteuning kwetsbare Haarlemmers en Haarlemse gezinnen**

Haarlemmers / Haarlemse gezinnen met tijdelijk regieverlies en problemen en vragen op meerdere domeinen worden ondersteund zodat zij zoveel mogelijk de grip om hun leven terugkrijgen

**Toevoegen:** Veranderingen in de eigen organisatie laten voeden door ervaringen met de wijkteams

**Toevoegen:** optimale ondersteuning op inzet en ontwikkeling van zelfredzaamheid.

**Toevoegen:** aansluiting bij oplossingen die Haarlemmers zelf suggereren

**Toevoegen:** verbinding met versterking vrijwillige inzet / wederkerigheid bij Haarlemmers / Haarlemse gezinnen

#### **Preventief advies en ondersteuning**

Beroep op zwaardere zorg en escalatie van problemen voorkomen en vertragen

Ouders en hun netwerk zijn in staat hun kinderen een gezonde en veilige omgeving te bieden waarin zij opgroeien

Vroegtijdige signalering kwetsbare Haarlemmers

Advies en ondersteuning is laagdrempelig toegankelijk.

#### **Clientondersteuning voor integrale zorg en dienstverlening**

Er is onafhankelijke cliëntondersteuning

**Toevoegen:** Dienstverlening in het sociaal domein is integraal en afgestemd. (verwijzing naar 6.1)

#### **Meer duurzame economische en financiële zelfredzaamheid voor Haarlemmers met schulden**

Meer duurzame economische en financiële zelfredzaamheid voor Haarlemmers in een schulddienstverleningstraject.

Haarlemmers zijn financieel zelfredzaam en kunnen problematische schulden voorkomen.

#### **Haarlemmers met een minimuminkomen worden zelfredzamer zelfredzaam**

Bevorderen maatschappelijke participatie **zelfredzaamheid** van Haarlemmers en Haarlemse gezinnen met een minimuminkomen.

Beste Griffie,

Hierbij ons input,

T.a.v. wethouder Van der Hoek

De SP heeft naar aanleiding van de kaderstelling Basisinfrastructuur Sociaal Domein met daarbij horende matrix het volgende punt. De huidige indicatoren vindt de SP onduidelijk, graag zouden we zien dat de huidige indicatoren zoals nu beschreven in de matrix verder worden geconcretiseerd om daadwerkelijk een meetinstrument te hebben om inzicht te verkrijgen of organisaties doelstellingen behalen.

Met vriendelijke groeten,  
Sibel Ozogul

**Van:** Frank Visser [<mailto:info@frankvisser.nl>]

**Verzonden:** vrijdag 10 april 2015 12:16

**Aan:** Griffiebureau; Jack van der Hoek

**Onderwerp:** opmerkingen matrix sociaal domein

Hallo Jack, beste griffiemedewerkers,

Zoals gisteren afgesproken stuur ik bij deze mijn opmerkingen over de matrix sociaal domein. Het kan zijn dat mijn schaduwraadslid Rosa Barth nog aanvullingen stuurt, zij kon namelijk gisteren helaas niet aanwezig zijn.

#### ALGEMEEN

- Ik wil voorop stellen dat ik het principe steun dat de organisaties in staat zijn om indicatoren verder aan te scherpen / in te vullen. Vanuit de kaderstellende rol van de Raad vind ik echter dat de belangrijkste indicatoren wel in de matrix moeten staan.
- Verder vind ik dat als er geen goede indicator gevonden kan worden dit gemotiveerd dient te worden en dan op hoofdlijnen aangegeven dient te worden hoe dan wel de prestatie zal worden gemonitord. Dit zou bijvoorbeeld kunnen zijn: het toetsen of een geaccepteerde methodiek goed wordt toegepast.
- Tenslotte vind ik dat nog eens kritisch naar de aandachtsgebieden moet worden gekeken. Een hele enkele keer wordt een aandachtsgebied specifiek als subdoel genoemd en dat vind ik mooi (bijvoorbeeld: gezondheid van mensen in Schalkwijk). Dat moet vaker want we willen juist dat in die aandachtsgebieden verbetering komt. Maak dit dan ook meetbaar/afrekenbaar met indicatoren. Dat kan/moet niet altijd maar nu is het nog vaak te vaag. Ik weet dat er ambtelijk op getoetst zal worden, bijvoorbeeld de mate van inzet in bepaalde wijken, maar als raadslid wil ik waar mogelijk concrete doelen geformuleerd zien die we over een paar jaar kunnen toetsen of ze gehaald zijn in die wijken. Andersom: hoe voorkomen we dat nieuwe aandachtsgebieden ontstaan? Bij enkele subdoelen vereist dat wellicht een basisniveau van een indicator waaronder idealiter wijken niet mogen zakken.

#### SPECIFIEKE SUBDOELEN

- Meer ontwikkelkansen jeugd, Subdoel 2: In brede scholen worden op buurtniveau activiteiten aangeboden > indicator het percentage Haarlemmers dat tevreden is over het basisonderwijs heeft nauwelijks wat met elkaar te maken! Een indicator zou kunnen zijn hoeveel buurtbewoners en hoe vaak gebruik maken van deze activiteiten en hoe tevreden ze daarover zijn.
- Meer ontwikkelkansen jeugd, subdoel 3: jongeren zetten zich in voor de samenleving. Wat wordt hier bedoeld? De kwaliteitseis stelt dat activiteitsaanbod zoveel mogelijk door jongeren zelf wordt uitgevoerd. Gaat het gewoon om het jongerenwerk (bijv. Flyntis of het jongerenwerk in de wijken) waarbij als doel is dat de jongeren zoveel mogelijk zelf doen? Of gaat het om vrijwilligerswerk voor jongeren?
- Meer ontwikkelkansen jeugd, subdoel 4: alle jongeren doen mee in de maatschappij. Ik mis hier een indicator. Is hier niet iets in te vullen als het aantal schoolverlaters, jeugdwerklozen, oid?
- Meer ontwikkelkansen jeugd, subdoel 5: Een veilige en stimulerende omgeving voor jongeren. Als indicator wordt hier voorgesteld: percentage Haarlemmers dat zeer tevreden is over de voorzieningen voor jongeren in de buurt. Op zich redelijke indicator. Maar interessanter voor met name de wat oudere jongeren zou zijn om ook specifiek te kijken hoe tevreden de jongeren zelf zijn!
- Meer ontwikkelkansen jeugd, subdoel 6: voorkomen van dreigende ontsporing van jeugdigen. Zijn hier echt geen cijfers van? (aantal jongeren dat per jaar ontspoord)

- Meer Haarlemmers sporten: bij kwaliteitseis staat stimuleringsactiviteiten voor ouderen. Op zich prima maar ik ben wel benieuwd naar effectiviteit hiervan. Zijn hier niet concrete doelen te formuleren zoals aantal ouderen dat participeert in sport of bewegen (belangrijk onderwerp i.v.m. vergrijzing). Ook bij jongeren zijn concrete doelen mogelijk. Bijvoorbeeld: aantal kinderen van 8 jaar met zwemdiploma ABC
- Vitale sportverenigingen. Nergens staat wat we daar nu onder verstaan. Het gaat kennelijk zowel om vrijwilligerswerk als om samenwerking met maatschappelijke partners. Ik stel voor dit uit elkaar te trekken want het zijn twee verschillende doelen. Immers het grote probleem van sportverenigingen om vitaal te blijven is het vinden van voldoende vrijwilligers. Prima om verenigingen te ondersteunen om meer samen te werken met maatschappelijke partners maar dat vraagt eerst dat de basis op orde is. Kortom: eerst vitaal en dan maatschappelijk verbreden. Een smart indicator zou kunnen zijn hoeveel Haarlemmers betrokken zijn bij sportverenigingen, hoeveel van deze Haarlemmers zich ook hiervoor actief inzetten, hoeveel verenigingen op grond daarvan vitaal genoemd kunnen worden en hoeveel Haarlemmers betrokken zijn bij een vitale sportvereniging. Het maatschappelijke belang van verenigingen is wat lastiger te meten denk ik maar is niet onmogelijk. Bijvoorbeeld het aantal samenwerkingen dat zowel incidenteel als duurzaam tot stand komt registreren.
- Versterken sociale netwerken, preventie en vroegtijdige signalering: is hier geen indicator voor te bedenken? Zijn er bijvoorbeeld geen cijfers van het aantal gevallen waarin niet vroegtijdig is gesignaleerd? Dat cijfer zou dan omlaag moeten. Kan me wel voorstellen dat dit lastig te definiëren is. Toch vind ik dit van belang juist omdat het mensen veel ellende kan besparen en de gemeente en/of zorgverzekeraars veel geld.
- Versterken sociale netwerken, Er is een passend aanbod aan stedelijke en wijkgerichte activiteiten voor elke leeftijdscategorie. Ik vind de indicator hier verkeerd. Deze is nu: Het percentage Haarlemmers dat (zeer) tevreden is over ontmoetingsruimtes in de buurt. Ontmoetingsruimtes is echter heel wat anders dan activiteiten!! Lang niet alle activiteiten zijn aan ruimtes gebonden. En worden hier alleen ontmoetingsruimtes van gemeente/welzijnsorganisaties bedoeld of bijvoorbeeld ook private ontmoetingsruimtes (kerken, particulieren die hun huis open stellen, scholen, etc.). Het idee van het traditionele buurthuis is financieel gezien ook vaak onhoudbaar. Kortom: meten van tevredenheid van ontmoetingsruimtes is prima als het in de breedste zin is van het woord maar daarnaast apart tevredenheid meten over activiteiten. Ook deze laatste in de breedste zin van het woord. Dit kunnen dus ook activiteiten zijn die niet van de gemeente zijn. Sterker nog: het is denkbaar dat de gemeente / welzijn in een wijk geen enkele activiteit organiseert maar dat de inwoners toch heel tevreden zijn omdat ze zelf allemaal activiteiten op touw hebben gezet, er actieve kerken / scholen / sportverenigingen zijn, of bewoners simpelweg geen behoefte hebben aan activiteiten van de gemeente. Overigens herken ik dat wel in het woord "passend". Tenslotte valt mij op dat hier geografische informatie ontbreekt. Is er geen zicht momenteel in welke wijken er behoefte is aan meer of minder activiteiten?
- Versterken sociale netwerken, Volwassenen en ouderen nemen hun verantwoordelijkheid, zodanig dat hun huisvesting geschikt is om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. De indicator vind ik hier lastig. Deze is nu: 65% van de Haarlemmers is van mening dat bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor aanpassingen aan de woning om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. Een mening is echter wat anders dan feitelijk doen. Veel mensen schatten het ouder worden te rooskleurig in. Kortom: kan deze indicator niet scherper? Is er bijvoorbeeld info over de toegankelijkheid van het Haarlemse woningbestand dus: aantal toegankelijk, aantal eenvoudig toegankelijk te maken, aantal ontoegankelijk? Dan zou je hier indicator omheen kunnen bouwen. Haarlem kan hierover ook afspraken maken met corporaties in de woonvisie. Daarnaast zou er wellicht een indicator kunnen zijn het aantal mensen dat beroep doet op gemeente voor woningaanpassingen (los van de feitelijke toekenningen)

- Versterken sociale netwerken, discriminatie wordt bestreden. De indicator kan ook hier scherper. Nu is dit “Het percentage Haarlemmers dat neutraal of positief oordeelt over het samenleven met Haarlemmers uit verschillende culturen”. Waarom hier niet ook een indicator over het aantal discriminatieklachten?
- Vrijwillige inzet, subdoel: vrijwillige inzet is voldoende divers. Hier ontbreekt indicator. Ik vind het subdoel erg vaag. Wat moet ik hier onder verstaan. Ik neig er naar dat als dit niet concreter gemaakt wordt dit subdoel beter geschrappt kan worden.
- Vrijwillige inzet. Volgende subdoel is prima: Haarlemmers zetten zich in voor de samenleving, zodanig dat hun eigen netwerk en dat van anderen wordt versterkt. Indicator vind ik echter verkeerd: “Aantal matches via BUUV”. Dit is namelijk een middel terwijl er nog veel meer Haarlemmers zich buiten dit middel om inzetten voor de samenleving. Groei van BUUV hoeft bovendien niet altijd groei van inzet te betekenen. BUUV kan ook inzet die op andere manieren anders ook was gebeurd vervangen. Kan de inzet van Haarlemmers niet beter via de omnibus enquête inzichtelijk gemaakt worden? En wat is onderscheid met eerste subdoel “aantal vrijwilligers blijft onverminderd hoog”
- Vrijwillige inzet, meer vrijwilligers in de zorg: prima doel! Maar is dit niet typisch iets wat heel goed meetbaar is? Ik zie hier graag een indicator met als vertrekpunt het huidige aantal vrijwilligers in de zorg. Dit zou het beste kunnen door het aantal vrijwilligers in Haarlemse zorginstellingen te meten en daarnaast het aantal mantelzorgers. Dan zitten er ongetwijfeld ook een aantal mensen uit andere gemeenten bij maar het is makkelijker meetbaar dan ook dit weer in de Omnibus enquête op te nemen. Wel zou in Omnibus gevraagd kunnen worden naar bereidheid van mensen om zich vrijwillig in te zetten in de zorg of als mantelzorger.
- Minder gezondheidsverschillen. Doel moet anders geformuleerd. Want zoals het er nu staat realiseer je het doel ook als gezonde groepen minder gezond worden.... De subdoelen zijn hier extreem vaag. Aandachtsgebied is wel het gebruik van alcohol en drugs onder de jeugd. Dat is belangrijk. Waarom is daar niet als subdoel benoemd met een concreet meetbare indicator?
- Haarlemmers met schulden > meer duurzame zelfredzaamheid. Zijn hier geen cijfers van die basis kunnen zijn voor indicator? Bijvoorbeeld aantal mensen in schuldhulpverleningstraject dat binnen x jaar niet opnieuw beroep doet op traject? Ook denk ik aan wachttijden voordat traject kan starten, klanttevredenheid van mensen in schuldhulpverlening, de mate van inzet van vrijwilligers bij schuldhulpverlening (schuldhulpmaatjes), etc.
- Haarlemmers met een minimuminkomen worden zelfredzamer. De enige indicator is hier het aantal Haarlemmers met een Haarlempas. Dat vind ik veel te mager. Mensen kunnen jarenlang in een uitzichtloze situatie zitten. Dit moet meer inzichtelijk worden. Dus doelen mbt hoeveel mensen duurzaam zijn geholpen om uit een minimum situatie te komen.
- Burenoverlast: goed doel maar is hier ook geen indicator mogelijk? En ik mis hier een positief doel: aantal mensen dat blij is met zijn burens / goed burenccontact heeft.

PS: er staan in de matrix nog erg veel spelfouten waarvan een groot deel traceerbaar is met een simpele spellingchecker... (al zullen er hierboven ook wel een paar staan ;)

Met vriendelijke groet,

Frank Visser  
Fractievoorzitter ChristenUnie Haarlem

Vondelweg 516  
2026 BH Haarlem  
06-54654291

[info@frankvisser.nl](mailto:info@frankvisser.nl)  
[www.twitter.com/fcvisser](https://www.twitter.com/fcvisser)

[www.haarlem.christenunie.nl](http://www.haarlem.christenunie.nl)  
[www.facebook.com/christenuniehaarlem](https://www.facebook.com/christenuniehaarlem)  
[www.youtube.com/christenuniehaarlem](https://www.youtube.com/christenuniehaarlem)

## **Kaderstelling Basisinfrastructuur 2016-2020: Input Doelen- en Effectenmatrix Basisinfrastructuur D66**

### **Algemeen**

Wat D66 betreft is het van belang dat we duidelijke kaders en criteria vaststellen waarbinnen een aanbieder zelf een strategie, aansluitende activiteiten en resultaten (output) en effecten (outcome) kan opstellen. Die stellen we vast door concrete subdoelstellingen, indicatoren en evt. kwaliteitseisen (niet producten) vast te stellen. Alleen dan zijn we als gemeente bezig met sturen op het 'wat' (welke subdoelstelling beogen we met de uitvraag) en laten we het 'hoe' (welke strategie, activiteiten en resultaten en effecten stellen organisaties voor) laten we dan over aan de deskundige organisaties. Op basis van de plannen van aanpak waarin deze elementen staan vermeld en tussentijdse rapportages kan de gemeente (tussentijds) monitoren of de subdoelstelling zoals beoogd en met elkaar afgesproken wordt behaald.

Uitgaand van bovenstaande, is het ons inziens niet nodig om de producten te benoemen in de doelen- en effectenmatrix. Tenzij in regelgeving al vastgelegd, moeten de deskundige organisaties zelf kunnen komen met een voorstel voor een product. Een kwaliteitseis kan uiteraard wel.

Wat D66 betreft mag er meer gebruik worden gemaakt van een combinatie van SMART-subdoelstellingen en gewenste kwalitatieve effecten. Dan kan alsnog worden gestuurd op output en door de organisatie in een voortgangsrapportage of eindrapportage worden gemeten, maar is er ook ruimte om te 'vertellen' over de meerwaarde van een dienst, product, e.d.

Pas overigens op met te veel waarde hechten aan klanttevredenheids-onderzoeken: juist cliënten die afhankelijk zijn van een dienst van de aanbieder zullen niet snel negatief durven oordelen. Onafhankelijke evaluaties, desnoods steekproefsgewijs, zijn ons inziens nuttiger.

### **Specifieke punten van aandacht**

- 1.1.1: Meer ontwikkelkansen kinderen:
  - Wat is precies de subdoelstelling? Deze is nu te breed geformuleerd. Is er een specifieke groep kinderen waarop we focussen (qua leeftijd, taalvaardigheid, sociaal-economische status van de ouders, e.d.)? Voor hoeveel kinderen willen we meer ontwikkelkansen? Wat bedoelen we met 'eigen vaardigheden en talenten'? Focussen we op bepaalde vaardigheden (taal, sociale vaardigheden, rekenen)?
  - Er wordt nu een product genoemd, maar logischer zou zijn een kwaliteitseis te benoemen als we ons richten op de VVE: het bestaan van een peuterspeelzaal zegt niet veel. Een peuterspeelzaal met een pedagogisch beleid gericht op het stimuleren, motiveren en ontwikkelen van eigen vaardigheden en talenten, zegt al veel meer.
- 1.1.1. Brede Scholen:
  - Wat is precies de subdoelstelling? Deze is nu geformuleerd als activiteit ipv doelstelling. Waarom willen we op buurniveau activiteiten laten aanbieden? Wat is daarvan het doel?
  - Indicator: deze heeft geen directe link met de activiteiten genoemd in de subdoelstelling. Activiteiten op buurniveau in de brede school is niet hetzelfde als bijvoorbeeld verbeteren kwaliteit basisonderwijs. Bovendien hebben 'Haarlemmers' in het algemeen daar weinig zicht op: gaat het om

- de ouders die tevreden zijn? Of om de kinderen zelf? Welke doelgroep willen we?
- Aandachtsgebied: omdat onduidelijk is om wat voor doelstelling het gaat, is voor ons onduidelijk of moet worden ingezet in een bepaalde wijk. Als het gaat om verbeteren kwaliteit activiteiten van brede scholen uiteraard inzetten op wijken waar nog onvoldoende kwalitatief hoge activiteiten aanwezig zijn.
  - 1.1.1 Alle jongeren doen mee:
    - Subdoelstelling: ook weer hier te breed geformuleerd. Wat is onze focus? Welke jongeren specifieke doelgroep? Wat is hun profiel? Welke beperking spreken we over? Wat betekent 'doen mee', wanneer is dat geslaagd?
    - Indicator: juist hier is een indicator goed hanteerbaar: op hoeveel jongeren richten we ons? Binnen welk domein in de maatschappij?
    - Product/Kwaliteitseis: dit gaat om een hulpmiddel: kennelijk moeten jongeren worden doorverwezen via CJG en Sociale Wijkteams om mee te kunnen doen. Maar dit geen eis die de kwaliteit van het meedoen verbetert.
  - 1.1.1 Voor alle jeugd een veilige en stimulerende leefomgeving:
    - Indicator: richten we ons op alle Haarlemmers? Waarom niet op direct betrokkenen: ouders, leerkrachten, jeugdverenigingen, jongeren zelf? Bovendien vinden we de indicator erg laag (33% (zeer) tevreden). Vinden we het geslaagd als 66% ontevreden is?
  - 1.1.3: Meer Haarlemmers sporten of bewegen regelmatig:
    - Subdoelstelling: te algemeen: welke Haarlemmers (jongeren, ouderen, autochtoon, allochtoon, mindervalide)? Wat bedoelen we met regelmatig? Wat bedoelen we met benutten positieve kracht van het sporten? Mogen we alleen sporten tbv gezondheid en participatie, is dan de doelstelling gerealiseerd? Kortom: concretiseer.
    - Kwaliteitseis/product: al bijna volledig op activiteitsniveau ingevuld voor de aanbieder. Geef ruimte voor deskundigheid van de aanbieder.
  - 1.2.1 Haarlemmers met beperking zijn zoveel mogelijk zelfredzaam:
    - Indicator: onhandig geformuleerd tov doelgroep en daardoor onduidelijk: willen we dat 87% van de Haarlemmers met een beperking in 2019 aangeeft zelfredzaam te zijn? Dat is een behoorlijk hoog percentage: wat bedoelen we dan met zelfredzaam?
  - 1.2.1 Volwassenen en ouderen nemen verantwoordelijkheid tbv zelfstandig wonen:
    - Subdoelstelling: deze is onduidelijk: wat bedoelen we met 'nemen verantwoordelijkheid'? En op welke volwassenen en ouderen doelen we hiermee? Wat is hun profiel?
    - Indicator: hoe staat deze in relatie tot de subdoelstelling? Willen we het beeld over volwassenen en ouderen en de mate waarin zij verantwoordelijkheid nemen veranderen? Deze indicator lijkt nu slechts de onderbouwing te zijn van waarom we deze subdoelstelling opnemen in de matrix, niet wat we uiteindelijk aan percentage verantwoordelijke volwassenen en ouderen beogen.
  - 1.2.1 Discriminatie wordt bestreden:
    - Subdoelstelling: gezien de indicator hebben we het over discriminatie tussen mensen uit diverse culturen. Maak dat ook in de subdoelstelling specifiek. Het gaat dus niet om gender, geaardheid, huidskleur, geloof, oid. Als dat wel de doelstelling is, dan moet ook de indicator worden aangepast.
  - 1.2.2 Vrijwillige inzet is divers:
    - Subdoelstelling: wat bedoelen we met 'voldoende divers'? Doelen we op diverse groepen die actief zijn? Of op diverse vormen van vrijwillige inzet? Koppel hieraan ook de indicator: wat vinden we 'voldoende', wanneer is die doelstelling gerealiseerd?

- 1.2.2 Haarlemmers zetten zich in voor samenleving:
  - Algemeen: is dit een uitvraag voor aanbieders? Lijkt in indicator en product al volledig uitgedacht en toegekend. Daarnaast: wat is verschil nieuw aantal trajecten met huidig aantal trajecten?
- 1.2.2 Vrijwilligers en professionals in zorg werken samen:
  - Subdoelstelling: vragen wij van werkelijk van zorgprofessionals om mee te werken aan vermindering van hun uren? Daar zal geen enkele aanbieder op inschrijven.
- 1.2.4 Minder gezondheidsverschillen tussen groepen:
  - Subdoelstelling en indicator: welke groepen doelen we op? Wat moet veranderen? Hoeveel verschil mag er nog zijn?
- 1.2.4 Haarlemmers worden gestimuleerd gezond te leven:
  - Subdoelstelling en indicator: let op! Verband tussen doelstelling en indicator mag niet zomaar worden getrokken. Weten we nu hoeveel mensen beperkt worden in dagelijkse bezigheden door ongezonde levensstijl die met omkering ervan minder beperkt zouden kunnen worden? Is gestelde percentage dan realistisch? Levensstijl en gezondheid zijn nauw verbonden, maar niet per definitie gelinkt. Maak meer specifiek om welke groep Haarlemmers het gaat en hoeveel van die Haarlemmers bereikt en veranderd moeten zijn in 2017.
- 3.3.2 Bevorderen maatschappelijke participatie minima:
  - Indicator: minimahuishoudens met Haarlempas moet 5500 worden. Hoeveel zijn dat er nu?